

Plana de l'Hospitalet de l'Infant

COMARCA:	Baix Camp
SUPERFÍCIE:	6.641 ha
MUNICIPIS:	Sud-oest de Mont-roig del Camp i Est de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant

Trets distintius

- Plana litoral modelada, que al sector de ponent del barranc de la Porquerola han donat lloc a una crosta superficial calcària (el taperot) que dificulta l'activitat agrícola.
- Les pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), les màquies de garric i margalló, les brolles i els prats secs de llistó colonitzen vastes extensions de terreny antigament ocupades per camps de garrofers i oliveres.
- Les urbanitzacions ocupen grans extensions de terreny a la franja litoral, sobretot al sector conegut com a Miami Platja.
- El riu Llastres és el principal curs d'aigua. Presenta un règim fluvio-torrencial i desemboca a l'Hospitalet de l'Infant, on forma una petita plana deltaica.
- La costa és baixa i amb llargues platges sorrenques excepte a Miami Platja, on es troben estretes cales separades per petits promontoris rocosos.
- La desembocadura del riu Llastres i la llacuna de la desembocadura del barranc de l'estany Gelat són els espais naturals més valuosos i han estat incorporats a la Xarxa Natura 2000.
- Per la unitat recorren grans infraestructures viàries i ferroviàries (autopista AP-7 i Euromed, principalment)

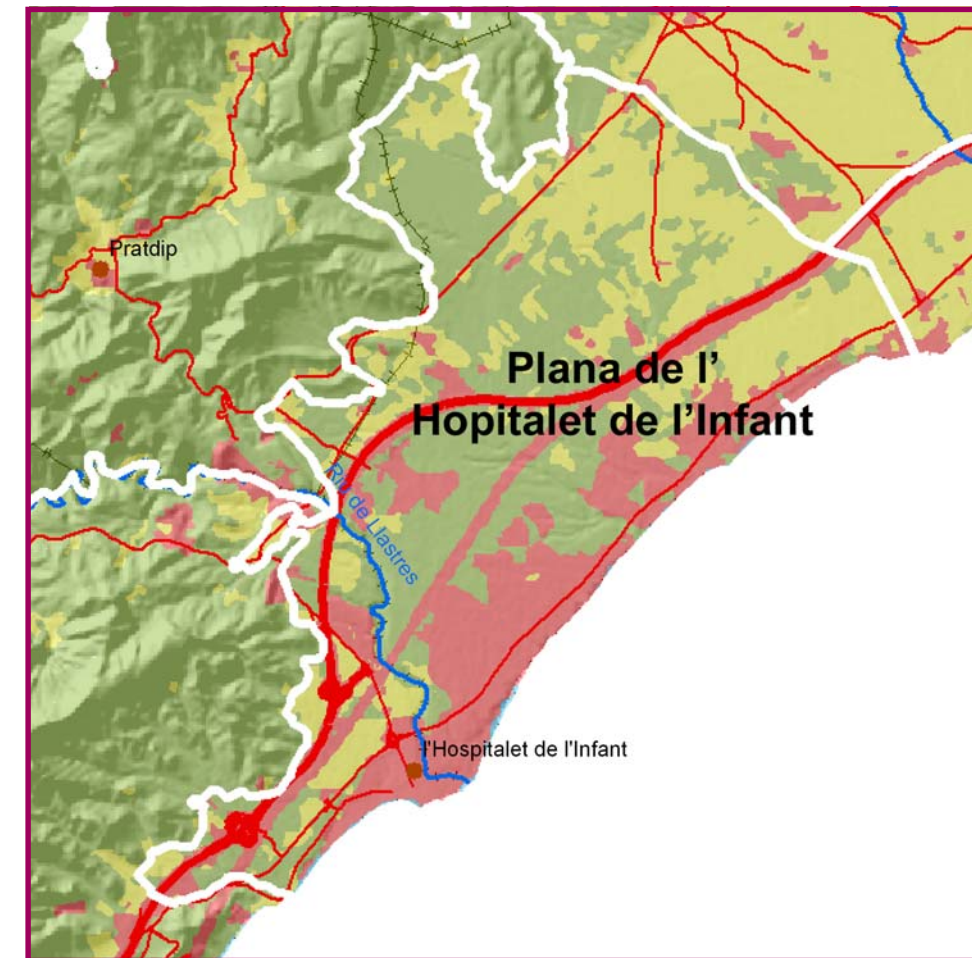

Figura 15.1. El paisatge de la plana que s'esten entre Mont-roig del Camp i l'Hospitalet de l'Infant està caracteritzat per la presència d'urbanitzacions com la de Miami Platja, que des de la costa s'ha estès varis quilòmetres cap a l'interior.

Elements naturals i humans que constitueixen el paisatge

A l'extrem sud-occidental del Baix Camp, entre Mont-roig del Camp i l'Hospitalet de l'Infant, el paisatge agrícola característic de la resta de la plana reusenca (un policultiu de conreus llenyosos on hi regna l'avellaner) retrocedeix gradualment fins a desaparèixer sobtadament ja en el sector entre el barranc de la Porquerola i el riu Llastres. En el seu lloc, el territori està recobert per pinedes de pi blanc que estan en retrocés per l'avenç constant de les urbanitzacions que des de la costa creixen i s'estenen cap a l'interior.

La diferència de paisatge entre un i altre sector de la plana cal cercar-la, en primer lloc, en l'existència del «taperot»: una crosta calcària en el sòl que dificulta molt l'activitat agrícola. Encara que antigament s'hi havien instal·lat camps de garrofers i oliveres, en l'actualitat el territori del «taperot» resta inculte i recobert per garrigues, brolles i pinedes de pi blanc en les àrees més allunyades de la línia de costa. Vora mar, les urbanitzacions han crescut de forma extensiva, sobretot en el sector conegut amb el nom de Miami Platja, i s'han estès terra endins.

Figura 15.2. El taperot és una crosta superficial calcària que dificulta molt l'activitat agrícola. A la imatge es veu com aflora en superfície en un sector colonitzat per la vegetació al nord de la urbanització de Miami Platja.

Com a la resta de la plana del Baix Camp, el relleu presenta una topografia gairebé horitzontal, amb un lleuger pendent cap a mar. La plana entre Mont-roig del Camp i l'Hospitalet de l'Infant està modelada sobre dipòsits quaternaris de peudemont, constituïts per conglomerats que en els nivells superiors estan cementats per una crosta de carbonat càlcic formada per l'ascens capil·lar de l'aigua i de desenvolupament típic en les regions amb llargues estacions de clima càlid i sec.

Figura 15.3. Detall dels conglomerats encrostatats del peudemont on està modelada la plana entre Mont-roig del Camp i l'Hospitalet de l'Infant.

La costa és baixa i està formada per llargues platges de sorra que s'estenen sense interrupció des de la punta de la Pixerota fins la punta dels Espenyals, a l'alçada de Miami Platja, on s'inicia un petit tram de costa articulada amb cales estretes separades per petits promontoris. Més al sud, a banda i banda del port de l'Hospitalet de l'Infant, les platges tornen a ser llargues i obertes.

Els torrents que baixen de les serres veïnes, tot i que només porten aigua després d'episodis de pluges intenses, s'han encaixat en els sediments quaternaris. En alguns casos, com per exemple el riu de Llastres, prop de la desembocadura ha obert un esvoranc d'una desena de metres d'alçada entre el llit actual i el nivell de la plana. L'esmentat riu de Llastres és el col·lector principal i el que presenta un recorregut més llarg, ja que s'origina al peu del coll de Fatxes, al nord el massís de Vandellòs. El barranc de Rifa s'origina a llevant de la mola de Coldejou i drena el sector oriental de la plana, de caràcter més agrícola, fins arribar al mar a l'alçada de la punta de la Pixerota. Altres barrancs de renom són el de la Porquerola, el de la Palma Negra i el barranc de l'Estany Gelat.

La vegetació recobreix actualment gairebé la totalitat de l'àrea situada a ponent del barranc de la Porquerola, on el «taperot» té més

consistència, si exceptuem el terreny ocupat per les urbanitzacions. Les comunitats vegetals són les pròpies de la terra baixa litoral de sòls calcaris i sota un clima mediterrani subàrid. Hi predomina la màquia de garric (*Quercus coccifera*) i margalló (*Chamaerops humilis*) en mosaic amb fragments de brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*), on hi destaca la presència de l'albada (*Anthyllis cytisoides*), i prats de llistó (*Brachypodium retusum*) en els sòls més prim i secs. A molts indrets, les comunitats anteriors estan recobertes per un estrat arbore de pi blanc (*Pinus halepensis*). A conseqüència dels incendis forestals, l'aspecte de la vegetació és força homogeni amb un predomini de les pinedes joves.

Els espais naturals de més interès se situen a la línia de costa. Els espais humits litorals de les llacunes de l'estany Gelat i de la desembocadura del riu de Llastres han estat inclosos dins la Xarxa Natura 2000.

Els camps d'oliveres, garrofers, avellaners i alguna vinya predominen al sector de llevant, entre el barranc de Rifà i el barranc de la Porquerola. A la resta del territori, els antics conreus de garrofers i oliveres estan avui dia abandonats i les antigues parcel·les han estat ocupades pel bosc.

En els apartats de dinàmica i organització del paisatge s'aprofita per explicar altres factors humans que condicionen el paisatge de la unitat.

Figura 15.4. Al nord de l'Hospitalet de l'Infant les pinedes de pi blanc colonitzen els camps de garrofers abandonats en els sectors on la crosta calcària és més consistent.

Figura 15.5. Les pinedes de pi blanc en mosaic amb les màquies de garric i margalló ocupen grans extensions de terreny al sector de ponent de la plana de l'Hospitalet de l'Infant.

Evolució històrica del paisatge

L'evolució del paisatge de la plana de l'Hospitalet de l'Infant ha estat estretament lligada a la presència de la crosta calcària, que aquí s'anomena «taperot», i als freqüents episodis de vent de mestral. En efecte, aquesta crosta calcària situada arran de superfície, junt amb l'existència de forts vents, ha dificultat des d'antic la implantació de l'agricultura, que només ha esdevingut important, i amb matissos, durant la primera meitat del segle XX.

Fins ben bé finals del segle XIX, i des de l'edat mitjana, a la plana de l'Hospitalet, només hi existia el llogarret de l'Hospitalet de l'Infant. El formaven una pila de cases arraulides al voltant de l'hospital, que dona nom al poble situat a la desembocadura del barranc del riu Llastres, i el petit nucli de Miramar, situat a sobre de la desembocadura del barranc de l'estany Gelat.

Durant tot aquest període aquesta unitat només era una terra de pas entre l'Ebre i les terres valencianes, al sud, i el Camp de Tarragona i Barcelona, al nord. Predominava un paisatge ferèstec, poc poblat, amb omnipresència de la màquia de garric i margalló i alguna bosquina. Es tractava d'un territori perillós, temut pels viatgers, ja que els voltants del coll de Balaguer i la muntanya del Torn, eren sempre plenes de pirates i bandolers, sempre atents per assaltar les caravanes que anaven amunt i avall. Per aquest motiu el 1346 l'Infant Pere IV i la seva mare, Blanca d'Anjou, van fundar un hospital amb la funció d'assistència als viatgers que ho necessessin. En aquest hospital s'agrupaven les diverses caravanes que viatjaven cap al sud, i hi descansaven les que, pujant de les Terres de l'Ebre, havien creuat el desert d'Alfama i el temut coll de Balaguer.

El nucli de Miramar probablement té el seu origen en la construcció d'unes sitges per a l'enmagatzematge del blat procedent de l'Aragó. La ciutat de Barcelona el va fer construir, juntament amb la construcció

de la carretera de Móra a l'Hospitalet de l'Infant, passant per Vandellòs, per tal d'evitar pagar els impostos a la ciutat de Tortosa.

Per tant, aquest territori només era una terra de pas, amb molt pocs habitants, i per tant, amb un predomini quasi absolut de les formacions vegetals.

El 1818, l'Hospitalet de l'Infant només comptava amb 54 habitants, la majoria dedicats al petit comerç relacionat amb el transport de mercaderies, el petit contraban, i una mica d'agricultura de secà i poques embarcacions de pesca.

La inauguració de la línia de ferrocarril entre Castelló i Tarragona, l'any 1865, amb la construcció d'una estació al nucli de l'Hospitalet de l'Infant, va significar un notable increment de població, passant dels 106 habitants el 1850 als 434 habitants el 1900. Tot i això, la majoria de la població continuava vinculada a les activitats abans esmentades, sent l'agricultura poc important econòmicament, però en clara expansió per les plantacions de garrofer. La via del ferrocarril no va comportar altra alteració en el paisatge que els propis talussos i terraplens necessaris per a la seva construcció.

Tanmateix en el sector de la unitat proper al nucli de Mont-roig del Camp, a causa de la pressió demogràfica de finals del segle XIX, sí que es va produir una expansió de l'activitat agrícola sobre els terrenys de la crosta calcària, en molts casos perforant-la per tal d'encabir-hi els peus d'olivera o garrofer. Els petits «fondos» amb suficient acumulació de terra, encara avui es mantenen com a conreus.

Per tant, podem imaginar una unitat amb un paisatge més o menys homogeni fins a meitat del segle XIX, que començà a transformar-se lleugerament a partir de la implantació de conreus de secà i del creixement moderat del nucli de l'Hospitalet de l'Infant.

La veritable transformació del paisatge agroforestal característic es donà durant la segona meitat del segle XX. S'inicià a partir de la dècada de 1950 amb l'arranjament de la carretera N-340 (que segueix més o

menys el recorregut de l'antiga Via Augusta romana), amb l'arribada del fenomen turístic, i amb la construcció de la primera central nuclear catalana al sud del nucli de l'Hospitalet de l'Infant.

En efecte, l'arranjament de la N-340 a la dècada de 1950, va significar l'aparició del no res del nucli de Miami-Platja. Inicialment només es tractava d'una sèrie de locals que, situats a la vora de la carretera, oferien alguns serveis necessaris als viatgers: hostel, restaurant, perruqueria, gasolinera, etc.

Ja a la dècada de 1960 s'inicià un doble fenomen. Per una banda, al sector de Miami-Platja s'hi construïren les primeres edificacions amb vocació turística, cercant les primeres línies de mar (per sota la N-340) i amb la intenció de crear una nova «ciutat» residencial (situada per sobre la carretera). Al sud de Miami-Platja també hi va aparèixer un barri d'autoconstrucció on s'hi allotjaven els treballadors de la construcció. Per altra banda, l'inici dels treballs d'edificació de la central nuclear Vandellòs I, al sud del nucli de l'Hospitalet de l'Infant, va significar l'arribada d'un contingent molt nombrós de mà d'obra que es va concentrar en aquest nucli costaner. El fet d'estar situats més a prop del lloc de treball, així com la decisió de l'empresa Hifrensa (propietària de la central nuclear) d'instal·lar a l'Hospitalet un poblat per al seus treballadors, explica el notable creixement que va tenir aquest nucli, que passà dels 375 habitants el 1960 als 1.162 el 1970.

La construcció de l'autopista AP-7, entre Barcelona i València, que va entrar en servei a finals de la dècada de 1970, va imprimir una important cicatriu linial en el paisatge, a més de l'activitat induïda, sobretot relacionada amb el sector turístic.

A la dècada de 1980 es van iniciar els treballs de construcció de la segona central nuclear al sud de l'Hospitalet de l'Infant. Això va significar l'arribada d'un nou contingent de treballadors que van tornar a instal·lar-se preferentment a l'Hospitalet de l'Infant. Per la seva banda, el nucli de Miami-Platja, continuà el procés expansiu, tant en l'ocupació de primeres línies de litoral amb habitatges turístics, com en el creixement residencial de la segona línia. Al 1986 a l'Hospitalet de l'Infant ja hi havia 3.226 habitants.

Després d'un període d'estancament demogràfic, provocat pel tancament de la primera central nuclear (arran d'un greu accident) i per la finalització dels treballs de construcció de la segona nuclear, s'entra en una dècada on el paisatge es manté més o menys estable, respecte el de finals de la dècada de 1980.

En tot aquest període, que va des de la dècada de 1950 fins l'any 1990, juntament amb aquesta ràpida transformació urbanística i infraestructural, es produeix un lent però imparable procés d'abandonament de la majoria de conreus siuats sobre el taperot. Aquest abandonament és degut a l'aparició de nous sectors d'activitat més rentables, així com el desenvolupament d'una agricultura de regadiu al sector est del municipi de Mont-roig del Camp. Les importants gelades del 1956 també van contribuir a la regressió del conreu de garrofer.

Organització actual del paisatge

El paisatge de la plana de l'Hospitalet de l'Infant que es pot contemplar a dia d'avui, és hereu de les transformacions dels darrers cinquanta anys. Tantmateix, se li han d'afegir les darreres transformacions dels últims 5-10 anys.

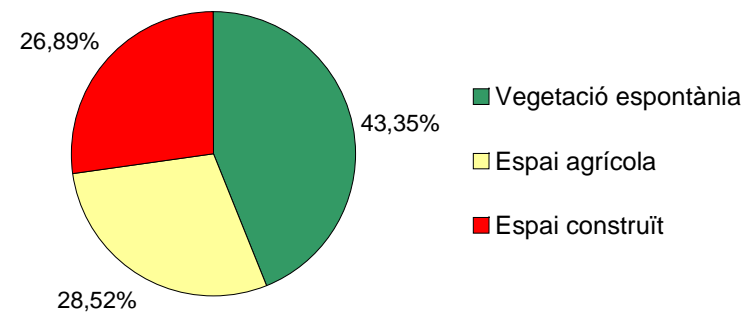
Per una banda s'ha completat l'ocupació de la pràctica totalitat de la primera línia de costa, amb construccions sobretot associades a segona residència, tant al nucli de Miami-Platja com al de l'Hospitalet de l'Infant. També han aparegut noves urbanitzacions a l'interior de la plana, situades al voltant del camp de golf Bonmont-Terres Noves, i cercant terrenys barats, planers, i situats relativament propers a les platges. Darrerament s'estan desenvolupant els treballs de construcció de l'autovia A-7 (desdoblament de l'actual N-340) que segueix un traçat paral·lel a l'autopista AP-7.

En general la unitat es pot dividir en tres grans àmbits. Al sector nord-est, predomina el paisatge agrícola de secà, amb clar predomini de garrofers i oliveres, amb petits claps de bosquines i garrigues corresponents a conreus abandonats. Cap a l'oest del barranc de la Porquerola, el gruix i consistència del taperot dificulta l'activitat agrícola i el caràcter del paisatge canvia; els conreus es veuen substituïts per les pinedes de pi blanc i les brolles i garrigues mediterrànies, constituint un dels pocs indrets del Camp de Tarragona on apareixen boscos de pi blanc en un terreny pla, cosa gens habitual. Als terrenys més propers a la costa, la urbanització ha ocupat pràcticament tota la primera línia de forma extensiva, predominant la gran taca urbana de Miami Platja. A l'entorn del camp de golf Bontmont-Terres Noves, al sector oest de la unitat, han començat a aparèixer nous enclaus urbans de tipus residencial, tant de primera com de segona residència. Al sector sud, a l'est del nucli de l'Hospitalet de l'Infant, la unitat s'estreny, i on fins fa 20 anys hi predominaven els camps de garrofers, actualment s'està transformant en un gran corredor d'infraestructures d'aspecte anàrquic i desordenat.

Un altre aspecte que destaca en el paisatge de la unitat és el pas de grans infraestructures lineals, especialment l'autopista AP-7, que creuen la unitat de nord a sud. A aquestes infraestructures se n'hi han de sumar de menors, com la canonada del transvasament de l'Ebre cap al Camp de Tarragona, així com l'autovia A-7, gairabé finalitzada en el seu pas per aquesta unitat.

Als espais litorals, hi sobreviuen restes de sistemes dunars i antics aiguamolls, com els de la platja de l'Arenal, que les successives onades urbanitzadores han anat degradant; petits sistemes lacustres litorals com el de la desembocadura del riu Llastres, més ben conservat per la part de Miami-Platja que per la d'Hospitalet; o la zona de l'Estany Gelat, petita zona d'aiguamolls a la desembocadura d'un barranc al nord del nucli de Miami-Platja.

Grans usos i cobertes del sòl.

Font: Elaboració pròpia a partir de fonts del Departament de Medi Ambient i Habitatge

Expressió artística del paisatge

Com molts altres indrets del sud de Catalunya, aquestes han estat unes terres poc glossades i pintades. Només alguns autors locals han plasmat alguns paisatges d'aquest territori. Alguns autors locals han realitzat pintures que sobretot reflexen les restes, mitjanament ben conservades, de l'Hospital de l'Infant Pere.

A través d'obres de viatges geogràfics, com l'anomenat «*Del Camp de Tarragona a l'Ebre*» de Josep Iglèsies i Joaquim Santasusagna (1931), es plasmen literàriament fragments del paisatge d'aquesta unitat: «*Per la banda de l'Hospitalet, el garrofer del pla no troba altre conreu que el substitueixi en el camí de la mola de Nadell o del seret dels Avencs. Garrofers per tot, i després garriga ben pobre i la pedra nua de la serra*»

Només el sector nord-est de la unitat destaca perquè, de retruc, formà part dels paisatges que inspiraren a Miró en la seva estada a Mont-roig del Camp, tot i que directament no van ser pintats.

Dinàmica actual del paisatge

L'expansió de les urbanitzacions i la construcció de grans infraestructures són les principals dinàmiques territorials que incideixen sobre el paisatge. La construcció s'ha estès des de la primera línia de costa cap a l'interior en detriment de les pinedes i garrigues que colonitzaven les antigues àrees agrícoles.

Al sector de llevant es manté el paisatge agrícola basat en el conreu de l'olivera i el garrofer. Aquests esdevenen conreus complementaris per als agricultors de Mont-roig del Camp, que en els darrers anys s'han especialitzat en els conreus intensius de regadiu localitzats en la unitat veïna de la Plana del Baix Camp. Al sector est de l'Hospitalet, com ja s'ha esmentat anteriorment, les noves infraestructures viàries creuen espais abans ocupats per camps de garrofers.

Valors paisatgístics

Entre els **valors ecològics** del paisatge de la present unitat, destaquen sobretot, per l'extensió que ocupen, les bosquines, garrigues i màquies, situades en terreny planer, una situació gens habitual en el conjunt del Camp de Tarragona. Cal tenir en compte que aquestes formacions estan en un estat quasi inicial en la successió ecològica, ja que fins fa relativament pocs anys aquests terrenys estaven ocupats per conreus d'olivera i garrofer. Aquestes masses de vegetació representen una garantia de connexió ecològica entre les serralades prelitorals (Serra de Llaberia i Muntanyes de Tivissa-Vandellòs), especialment en el sector del barranc de l'Estany Gelat i del barranc del Riu Llastres. Un parell d'espais amb un interès natural reconegut són les dues zones humides situades a les desembocadures dels dos barrancs esmentats, i que han estat incloses en el Catàleg de Zones Humides de Catalunya.

Entre els **valors estètics** destaquen el conjunt d'espais agrícoles de secà, bàsicament de garrofer, i les bosquines, garrigues i màquies, que ofereixen un agradable contrapunt als espais altament transformats i de baixa qualitat estètica que representen les zones urbanitzades i les àrees per on transcorren les infraestructures.

Els **valors històrics** més destacats són les restes de Miramar, de l'Hospital de l'Infant Pere i el conjunt de restes d'arquitectura rural de pedra seca. Aquests últims estan representats en els marges i altra infraestructura associada a l'activitat agrícola, tant la que actualment està en ús, com la que resta amagada sota les bosquines, garrigues i màquies. En el cas del municipi de Mont-roig del Camp, s'han adequat una sèrie de restes arquitectòniques construïdes en pedra seca, com les cabanes, i que es poden visitar a través d'uns itineraris degudament senyalitzats. Aquests elements constructius de pedra seca també tenen un valor simbòlic o identitari.

Les platges de la unitat, representen els paisatges amb una major intensitat d'ús social, tant per als habitants de la zona com per als

foranis, que cerquen en aquest espai aquells paisatges no quotidians.

Les bosquines de l'interior de la unitat, tenen un interès social com àrea d'esbarjo dels habitants de la zona, que l'utilitzen diversament, tant per a la pràctica d'esport, motoritzat o no, les passejades, la recerca de bolets, etc.

Principals rutes i punts d'observació i gaudi del paisatge

Una de les principals rutes per a la contemplació del paisatge la contueixen els passejos marítims de l'Hospitalet de l'Infant i de Miami-Platja. Especialment, al nucli de Miami-Platja, destaquen un seguit d'actuacions que han millorat l'accessibilitat fent-ho compatible amb una certa sensibilitat i voluntat d'integració en l'entorn. Tot el contrari que al nucli de l'Hospitalet de l'Infant, on s'ha optat per intervencions dures i poc integrades. Aquest passejos formen part del GR-92 que ressegueix el litoral de tot Catalunya.

L'obra de connexió entre els passejos marítims de Miami-Platja i l'Hospitalet de l'Infant, per sobre de la desembocadura del barranc del riu Llastres, estar relativament ben integrada en l'entorn, respecte les llacunes litorals i permet la connexió peatonal entre ambdós passejos, possibilitant uns itineraris més complets.

Hi ha altres itineraris que es poden fer seguint els nombrosos camins que circulen per l'interior de les bosquines, garrigues i màquies: malgrat no estar senyalitzats, són molt coneguts per la gent de la zona que els utilitza habitualment.

Una topografia extremadament plana impedeix l'existència d'espais que permetin una visió general de la unitat, que té els millors punts d'observació en les unitats veïnes de les Muntanyes de Tivissa-Vandellòs, Serra de Llaberia, i Escornalbou-Puigcerver.

Una bona manera de copsar les característiques més agrícoles de la plana, allunyant-se una mica del corredor d'infraestructures de l'AP-7 i l'A-7, és agafar la T-310 que transcorre en mig de conreus, entre Reus i les Planes del Rei; passant per Riudoms, Montbrí del Camp i Montroig del Camp. També destaca la N-340 que ressegueix el litoral.

Riscos i impactes

La configuració de grans espais ocupats per les urbanitzacions, com al sector de Miami Platja és la principal incidència a que està sotmès el paisatge. Així mateix, la urbanització dels darrers espais litorals no urbanitzats, tant al sector de Miami Platja com de l'Hospitalet de l'Infant, pot comportar una homogeneïtzació del paisatge amb la consegüent pèrdua de diversitat i qualitat paisatgística.

La construcció de la nova A-7 amb trams ja operatius, i seguint el traçat de l'autopista AP-7, contribueix a augmentar l'efecte barrera, dificultant la permeabilitat ecològica i paisatgística d'aquest territori.

La remodelació del passeig marítim de l'Hospitalet de l'Infant, al sud del nucli urbà, a la platja de l'Arenal, De fet, a la platja de l'Arenal, l'impacte del port esportiu de l'Hospitalet de l'Infant es fa notar en el fet que, arran de la seva construcció, la platja està en regressió, ja que fa de barrera al transport longitudinal de sediments, que en aquest sector del litoral és de component nord-sud.

Descripció de la possible evolució de la Plana de l'Hospitalet de l'Infant

El creixement de les urbanitzacions pot acabar per consolidar una gran àrea edificada entre la línia de costa i el traçat de l'autopista AP-7. Això pot acabar per constituir un continu urbanitzat a la faixa litoral entre les urbanitzacions de la punta de la Porquerola i de Miami Platja, juntament amb la seva continuació cap al sud fins al nucli urbà de l'Hospitalet de l'Infant.

La construcció de les infraestructures previstes consolidarà un continu lineal que, de nord a sud, pot fer aparèixer nombrosos espais no funcionals entre les diferents infraestructures, com petites bosquines, petits espais agrícoles que, si no es gestionen adequadament, poden acabar convertint-se en espais de baixa qualitat paisatgística.

La pressió urbana sobre les àrees forestals farà, d'una banda, que es vagin reduint en superfície i d'altra banda, provocarà un empobriment dels ecosistemes per sobrefreqüentació, major intensitat d'abocaments, increment d'incendis forestals,...

En definitiva, tal i com està plantejat, en un futur és de preveure un paisatge similar a l'actual, però amb unes empremtes humanes més intenses. Per tant, un paisatge més artificialitzat on prevaldran els elements construïts (habitatges i infraestructures) sobre la matriu agroforestal (conreus i bosquines).

Figura 15.6. Un passeig marítim ressegueix la platja llarga i sorrenca de la platja Cristal. Al fons el promontori i la urbanització de Miami Platja.

AVALUACIÓ DEL PAISATGE

Avaluació d'amenaques i oportunitats

Amenaces:

- El creixement urbanístic lligat a la puixança del turisme i al desenvolupament econòmic del nucli de l'Hospitalet de l'Infant, ha transformat la façana litoral d'aquesta unitat, caracteritzada per ser una costa articulada on s'alternen llargues platges i sectors de costa rocosa.

Figura 15.7. El riu de Llastres circula molt encaixat entre el materials del peudemont en el seu tram final al pas per l'Hospitalet de l'Infant.

- El relleu planer fa que els miradors i punts d'observació del paisatge no siguin freqüents ni amb bones perspectives. Però el fons escènic té un alt valor per la presència a ponent dels Dedalts, lloc des d'on es pot observar com la plana entra en contacte amb el mar.
- Al sud-oest de l'Hospitalet de l'Infant es mantenen algunes àrees d'aiguamolls i sectors de dunes que, per les seves característiques, han estat incloses a la Xarxa Natura 2000, fet que hauria d'ajudar a la seva preservació.

- Les centrals nuclears Vandellós I i II es localitzen en aquesta unitat. Vandellós I es va clausurar i actualment està en procés de desmantellament. Tot i que no estan properes a nuclis habitats, la percepció d'inseguretat latent sempre hi és present.
- Existeixen diversos punts d'abocaments de runes i altres deixalles que contribueixen a la sensació d'abandó de l'espai forestal de la plana a causa de la manca de consolidació del mateix.

Oportunitats:

- Les condicions del terreny han favorit la consolidació d'una vegetació formada per bosquines, garrigues i màquies que es troben en un estadi inicial de successió ecològica, després de l'abandó de les activitats agrícoles que s'hi desenvolupaven. El fet característic és que es troben en terreny planer, un fenomen gens habitual a les comarques del Camp i que es deu a la presència de la crosta calcària del sòl, anomenada aquí «taperot», que dificulta les feines agrícoles. A més, aquests espais tenen una marcada funció social d'esbarjo i lleure, malgrat que no sempre és prou respectuosa amb l'entorn.

PLANIFICACIÓ DEL PAISATGE

Objectius de Qualitat Paisatgística

Els objectius de qualitat paisatgística (OQP) que s'exposen a continuació són específics d'aquesta unitat de paisatge. Igualment, també són d'aplicació els objectius de qualitat paisatgística definits per a tot l'àmbit territorial del Camp de Tarragona continguts en el capítol 12 de la present memòria (volum 1).

OQP15.1

Un paisatge litoral de qualitat i obert a la gent, que integri els retalls naturals existents –dunes, vegetació dels penya-segats de les cales, desembocadures dels torrents–.

OQP15.2

Un paisatge litoral amb una façana paisatgística dels càmpings i espais urbanitzats ben integrada en el paisatge circumdant.

OQP15.3

Un entorn de les grans infraestructures de pas, principalment l'autopista AP-7, lliure d'edificacions i altres instal·lacions, verd i amb unes façanes de l'espai construït proper cuidades.

OQP15.4

Un paisatge de plana amb vocació de pulmó verd amb les trames urbanes residencials relligades.

OQP15.5

Un paisatge de plana amb una xarxa de camins que garanteixin el gaudi ciutadà de l'entorn i del patrimoni rural.

Àrees de foment de la gestió

- Masses forestals que ocupen la part central interior de la unitat. Implementar una gestió forestal que preservi els valors ecològics, estètics i d'ús social, així com emprendre mesures per a la reducció del risc d'incendis forestals, preservar-les del procés urbanitzador, ja que cap de les masses forestals gaudeix de figures de protecció ambiental, i executar actuacions per al gaudi del paisatge i la utilització pública de l'espai.
- Mosaics agroforestals de conreus d'olivera i garrofer, i bosquines de pi blanc i brolles mediterrànies existents a l'oest del nucli de l'Hospitalet de l'Infant i del nord-est de la unitat que actuen com a zona de transició paisatgística entre les pinedes de pi blanc del centre de la unitat i la plana agrícola del Baix Camp, a la vegada que introdueixen elements de variabilitat paisatgística i de biodiversitat, mantenint-los, preservant-los i valoritzant-los. Desenvolupar complementaritats entre l'ús agrícola i les activitats turístiques d'aquests espais agrícoles per incrementar l'oferta turística majoritàriament vinculada al litoral.
- Polígons industrial de les Tàpies, que per la seva elevada visibilitat des de la C-44 i l'AP-7, caldria millorar-ne la seva qualitat paisatgística.
- Urbanitzacions que s'estenen de forma contínua per la primera línia de costa des del sud de l'Hospitalet de l'Infant fins al nord de Miami Platja. Calen iniciatives de millora del paisatge que regulin la tipologia i l'aspecte estètic de les edificacions i zones verdes, integrant els perímetres amb els paisatges dels voltants i prioritzant la urbanització que relligui les trames disperses de la perifèria i tendeixi a la compacitat dels espais urbanitzats.
- Línia de costa, amb símptomes de regressió. Caldria impulsar estudis de monitorització i seguiment.

Àrees susceptibles d'accions d'ordenació

- Edificacions d'ús turístic lligades al Club de Golf Bonmont Terres Noves, a l'interior de la unitat, i del conjunt de càmpings situats a primera línia de costa al nord del nucli de Miami Platja. Establir mesures en el marc dels POUM que permetin una millor integració en l'entorn paisatgístic a través de l'elaboració de cartes de colors i materials, que defineixi tonalitats i elements constructius que permetin una millor integració en l'entorn de les edificacions i dels espais verds.

- Ribera de la desembocadura del riu Llastres i Estany Gelat. Pels seus valors ecològics, estètics i d'ús social, caldria restaurar i revaloritzar, especialment per al sector de la desembocadura del riu Llastres a la part del nucli de l'Hospitalet de l'Infant, altament deteriorat, i de l'Estany Gelat, afectat per un incendi forestal.
- Entorn de l'autopista AP-7. Restaurar paisatgísticament al seu pas per aquesta unitat, promovent actuacions de disminució del risc d'incendi forestal i d'apantallament al pas per àrees urbanitzades.
- Senyalitzar el recorregut d'interès o itinerari paisatgístic del tram de l'AP-7 que travessa la unitat, des de la punta de la Pixerota, fins a la punta de cala Bea.